

Tarih içinde Atatürk ve Tarih eşğinde Hitler

Biz bu nutka «Yalnız Almanyanın sesidir» diye kulak vermişizdir. Zira yirmi altı yıllık bir fasıladan sonra Çanakkale'nin yüz mil ötesinde beliren yeni Almanyanın, uğrunda bir İmparatorluk feda ettiği eski Almanyadan farklı olup olmadığını merak etmek hakkımızdır.

Nizamettin Nazif

Mihverin bütün hayatıyetine hakim olan zekâ ve irade, hiç şüphe yok, Almanya devletinin reisi Bay Hitlerin zekâ ve iradesidir. Bu itibarla harbin, Yungoslavya ve Yunanistan'da cereyan etmiş olan safhalarından sonrası onun, dün, Rayistag'da söylemiş olduğu nutuk, yalnız Almanyayı değil mihver devletlerinin hepsini birden konuşurmuştur denilebilir. Fakat buna rağmen biz bu nutka «Yalnız Almanyanın sesidir» diye kulak vermişizdir. Siyasî semada mihver manzumesini teşkil eden bütün diğer küçük ve büyük peykerlerin düşündükleri ve düşünecekleri, emelleri ve hedefleri birce ehemmiyetle karşılaşacak mahiyette değildir.

Evet, biz Bay Hitlerin sesinde yalnız Almanyayı dinlemişizdir. Zira yirmi altı yıllık bir fasıladan sonra Çanakkale'nin yüz mil ötesinde beliren yeni Almanyanın, uğrunda bir İmparatorluk feda ettiğimiz eski Almanyadan farklı olup olmadığını merak etmek hakkımızdır. Zira 1914 - 1918 harbinde bütün dünya karşısında cephe tutmak kararını vermiş dört müttefik içinde yalnız Almanya, bizimle aynı derecede verdiği sözü tutmuş sayılabilir. Çekleri, Slovenleri, Hırvatları, Rutenyalı ve hattâ bir kısım İtiraççı Macarları ile Habsburg İmparatorluğu felce uğramış bir müttefik ve Bulgarıya maalesef ehlindeki silâhı terkeden ilk müttefik olmuştur.

Kütül' Emâre'nin, Süveyş ve El' Arışın, 2 Gazze'lerin, Cerablusların, Kafkasların, Çoruh Makedonya, Galiçya ve Çanakkale cephelerinin eski muharip-leri ve bu muharebelerde şehit düşmüş olanların çocukları, hayatlarını sarımsı bir büyük tarihi maceranın Almanyası ile bugünkü Almanyası arasında bir fark olup olmadığını öğrenmek mevkinde idiler.

Yeni Almanyanın belirdiği

her hudutta bir harp pathyordur. Acaba 1914 - 1918 ittifak cephesinin asil kahramanı olan Türkün evi önüne gelen, bu yeni Almanyayı ile eski silâh arkadaş Almanyası arasında nasıl bir fark vardır?

Biz geçen harpte verdiğimiz söze bir başka milletin tahammül edemeyeceği derecede ağır ve acı kayıplara rağmen tamamiye sadık kalmış ve elimizde avucumuzda hiç bir şey kalmadığı gün bu sadakatimize zerre

Biz bu harpte verdiğimiz söze bir başka milletin tahammül edemeyeceği derecede ağır ve acı kayıplara rağmen tamamiye sadık kalmış ve elimizde avucumuzda hiç bir şey kalmadığı gün bu sadakatimize zerre

Japonya Hariciye Nazırı MATSUOKA

Tokyo, 5 (A. A.) — Hariciye nazırı Bay Matsuoکا gazetecilerle yaptığı bir konuşmada Uzak şark ahvalı karşısındaki Amerikan noktai nazarını öğrenmek üzere kendisine yapılmış olan «Vaşingtona seyahat» tehlikesini kat'î surette reddettiğini bildirmiş ve şöyle demiştir: «Eğer Amerika, Fasifikdeki hakiki vakiet hakkında bir fikir elde etmek arzusunda bulunuyorsa Bay Ruzvelt'in yahut Amerika Hariciye nazırı Bay Kordel Hull'un Tokyo'ya gelmeleri daha doğru olur.

kadar nedamet etmemiş olan bir milletiz. Dahası var: Almanya ile 1914 - 1918 harbinde müttefik oluşumuzun aleyhinde bulunmuş olanları vatan haini addedip parçalamış o-

(Devamı Üçüncü sayıfede)

Hitlerin nutku:
Tam metin

Türkiye büyük harpte bizim müttefikimizdi
Geçen harbi kaybeden müttefiklerine kalkınmak için ilk muhteşem misali

Yeni Türkiye'nin büyük ve dâhi yaratıcısı vermiştir
Berlin 5 (Radyo — Bay Hitler Rayistag'ta söylediği nutukta Polonya harbindenberi yaptığı sulh teşebbüslerinin nasıl muvaffak olmadığını izah ettikten sonra sözü Balkan meselelerine nakletmiş ve Yunan harbinin neticesinden bahsederek sözlerine şöyle devam etmiştir: — Allah bilir ki Balkanlarda ancak sulhün devamını istedin, nun Balkanlarda deruhte ettiği vazifenin güçlüklerinden bahsederek bu zorlukların ancak Ma-

Mersinli ne hale geldi?

Türk sporunun mesul elleri bundan haberdar mıdır? Yoksa sürüp giden bir Kör döğüşü müdür?

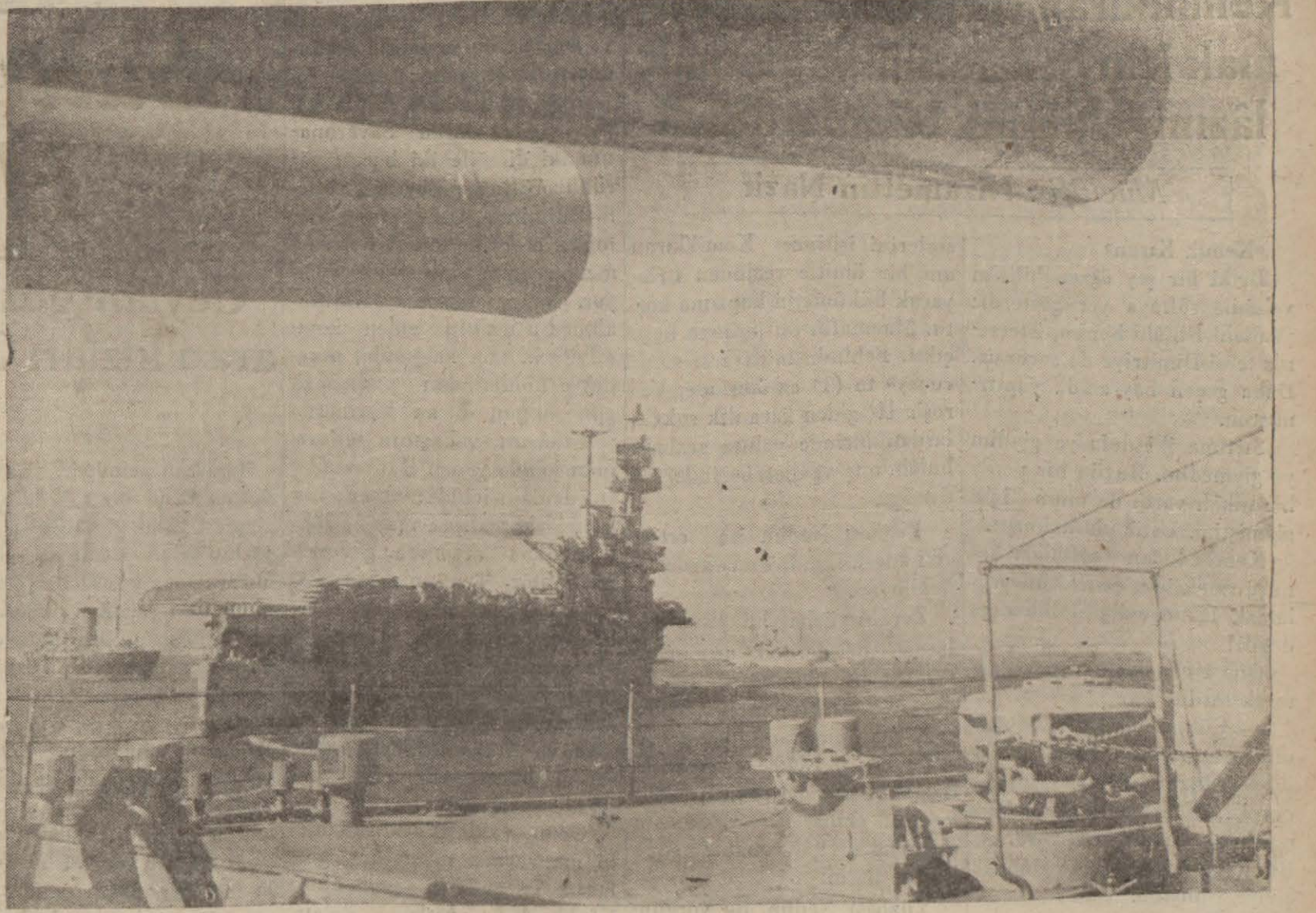
Bütün gazeteler Mersinli — Tekirdağlı güreşinden bahsettiler. Bu gazetelerin Mersinli ve Tekirdağlı güreşi hakkında yürüttükleri fikir hulasaten şudur: — Aferin Mersinliye!.. Tekir-

dağlı kırk beş dakika dayandı, Türkiye başpehlivanı Mersinliyi yenemedi, berabere kaldılar... İşte size yavan ve yavan oldu. Şu kadar da cahillane bir spor görüşü...

Halbuki, bu iş berakistir. Mersinli bir inat veya para yüzünden çok fena vaziyete düşmüştür. Bir kere, çünkü güreş Mersinli Ahmedî dörtte üç gömlek yok etmiştir.

Hüseyin pehlivanın güreşi mütemadi bir doküma suretinde yapılmış Mersinlinin inatını ve canını birbirine geçirerek örmüştür. Hüseyin hasmını öyle ezmiştir ki, eğer güreş beş on dakika daha devam etmiş olsaydı, Mersinli cansız olarak minderin üzerinde kalmırdı.

Pehlivanlıktan anlamayan, spor nedir bilmeyenler Mersinliyi (Devamı üçüncü sayıfada)



Akdenizde esrarengiz bir sessizlik muhafaza etmekte olan İngiliz donanmasından bir kısım.

Irak'a yardım ve Türkiye

Bir İngiliz gazetesi soruyor: «Hitler Türkiye'yi tehditlemi, taarruz ile mi yola getirecek?»,

Londra 5 (A. A.) — Manchester Guardian gazetesi başmakalesinde diyor ki:

Almanlar Yunan cseferini bitirdiler ve yeni bir teşebbüse girişmek üzere oradaki kuvvetlerinin bir kısmını geri alarak ten sık edeceklerdir. Alman taarruzu Libya'ya inhisar etmiyecektir, Hitlerin Mısır'a karşı taarruzu hem şarktan hem de garp-

(Devamı üçüncü sayıfada)

Asker gözü ile...

Almanya, Cebelüttarik'ı garpten ve cenuptan çevirmek için tedbirler almakta devam ediyor

Irak ordusu şimdiye kadar harekât plânına uygun bir tarzda kullanılamamıştır

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

CEBELÜTTARIK VE ATLAS: Cebelüttarik'a hakim olmak ve Atlas muharebesini kazanmak kaygısıyla Almanyanın Fransa, İspanya ve Portekiz üzerindeki siyasi tazyikleri devam etmekte-

Sabık Naib

Bir bayanname neşretti

Iraklıları, silâhlarını bırakıp evlerine dönmeği davet etti



Iraklılara hitaben bir bayanname neşreden sabık Emir Abdü'lilâh

Londra: 5 (A. A.) — Râşid Ali tarafından Irakı terke mecbur olan sabık hükümet naibi Abdullâh, bu mütecevize karşı hareket için Irak milletine bir bayanname neşretmiştir. Bayan-

(Devamı üçüncü sayıfada)

En Son Havadis

Irak hükûmeti İngiliz petrollerine el koydu!

Iraktan borularla Hayfaya akıtılan petrol, Irak hükûmeti tarafından durduruldu

Bağdat 5 (A. A.) — Ofi Irak hükûmeti tarafından neşredilen hususî bir tebliğde, hükûmet reisinin karârile «Irakian Petroleum Company» şirketine ait tesisatta istihsalâtın durdurulduğu bildirilmektedir. Petrolün «Pipeline» vasıtasile Hayfaya akıtılması da durdurulmuştur. Bazı tasfiyeler, Irak ihtiyaçlarını temin etmek üzere faaliyetlerine devam edeceklerdir.

Irak hükûmeti tasarruf tedbirini olmak üzere hususî müesseselere yapılan benzin satışını vesika usulüne tâbi tutmağa karar vermiştir.

«Irakian petroleum company» nin senelik petrol istihsalâtının 5 milyon ton olduğu hatırlatılmaktadır.

Birkaç Satırda

Bir «Avrupa ittihamı», mümkün müdür?

Hâmid Refik

Kıymetli muallim ve mütefekkir Kâzım Köni'nin «Bir Avrupa ittihamı mümkün müdür?» suali etrafında, son zamanlarda çıkan mecmualardan birinde, dikkate değer bir yazısını okudum. Sual, yerinde ve haklıdır. Fakat derhal ilâve edeyim ki, birleşme şöyle dursun, bir ihtilâfın en hâd buhranları içinde kuvranmakta olan bugünkü Avrupa'nın; kışkıracı aşkı tarafından jilette yüzü parçalanmış bedbaht sevgiliyi andıran man-

zarası karşısında, bir lâfife vehmini uyandırması da çok mümkündür. Bu ittihamın bir gün doğabileceğine ben de inanıyorum. Fakat her terkibin esasına dahil kıfayet ve tamamiyetin sırrına erişemediği müddetçe Avrupa denen bu noksan ve sakat teşekküllü bir teşekküt ve ihtilâf kaynağı olmakta devam edeceğini sanıyorum. Bu taazzi, önce (Devamı üçüncü sayıfada)

Her şeyde olduğu gibi sporda da çalışan kazanır
Ankara maçları Maske-spor'un üstünlüğünü göstermiştir

Fenerbahçe, Galatasaray klupleri cumartesi ve pazar günleri Ankara'nın Maske-spor ve Hacıbaşı takımlarıyla karşılaşılacak.

Ankara maçları, Maske-sporun muvaffakiyetli dereceleriyle kapanmış bulunmaktadır. Fenerbahçe 3-3 ile Galatasarayla da 4-4 berabere kaldılar.

Bellik Fenerbahçe, Maske-spor, maçının neticesi spor efkârınumu. (Devamı üçüncü sayıfada)



Kemikkıran softaları konuşturmak için çenelerini yağlamak lâzımgeldiğini bilenlerdendi

Müellifi : Nizamettin Nazif

«Kemik Kıran»

Belki bir şey öğenebiliriz vehimle softaya yer göstendi: -Vallahi Billâhi benim, isterse-niz terzi Dimitriye de sorunuz. Daha geçen bayramda yaptır-muştum.

Sırtıma iki defa ya giydim ya giyemedim. Bugün bir yerde bir nikâh vardı da onun için giymiştim. Üstümde kalmıştı.

Kemik kıran softaları konuşturmak için çenelerini yağlamak lâzımgeldiğini bilenlerdendi!

Ona zıvanalı bir sigara uzar tarak sorduk: - Cübbenizin kaybolduğunu ne zaman anladınız?

- Akşam namazından az evvel... Medresenin yanımdaki muslukta abdest tazeliyordum. Bunu şadırvanla direğindeki çiviye astım.

- Âlâ... Sonra?

- Sonrası bu efendim...

Kurulanırken gözüm cübbeye ilişti. Bir de ne bakayım bizim cübbenin yerinde yeller esiyor hemen müezzine seslen-dim ikimiz birden camii'n her tarafını aradık koydu isen bul.

- Eh şimdi kimden şüpheliyorsunuz?

İmam sigaradan derin bir nefes çektiikten sonra gözleri-ni zıvanasını üstündeki reji armaasına dikerek bir müddet düşündü.

- Vallahi bilmem ki. Kim den şüphelenibilirim. Bu akşam cemaat epey kalabalıktı. Müezzinte namaz came grip çıkınları iyiden iyiye gözden geçirdik. Doğrusu ya bunların içinde haram mala el atacak kimse yoktu. Hep tanıdık adamlardı. Softadan bir şey öğrenilmiyeceği aşikardı. Yalnız Nazif beyin evine giren esre-rengiz adının bir müddet camii ayılsunda dolaştığı anlaşı-lıyordu. Acaba kendisini o sı-ra da hiç kimse görmemiş mi-ydi?

Eğer cemaat az olsaydı. Bir yabancı nasıl olsa göze batar. ezilirdi.

Fakat aksiliğe bakan ki. bu camii her akşam tıklım tıklım dolardı. Kemikkıran tabaka-sından iki sigara kırdı, biri-sini, Saki beye uzattı, diğerini de komiserin çıktığı kibritle yakıp kendisi tellendirirken:

- Şemsettin efendi. dedi. Cübbeni sana teslim ediyorum, al ve bir daha dikkatli davran. Çünkü bu akşam mahalleyi altüst eden gürültü, hep bu cübbenin yüzünden çık-mıştır. Haydi Allah rahatlık ver-sin.

Kemikkıran ileri fikirli idi ve bilhassa softalardan zer-re kadar hazzetmezdi. Onun için Şemsettin efendi dakika sek-tirmeden yerinden kalktı, ve sanki havada erimis gibi göz-den kayboldu. Kaptırı nasıl aç-mış; nasıl çıkmış; nasıl kapa-mıştı? Bu cihet hiç olmamış-tı sanki!

Komiserle binbaşı, sabah ho-rozları ötünceye kadar odada karşı karşıya oturular.

Evvelâ binbaşının paketin-deki sigaralar sonra Saki be-yin kutusundaki saçağı ve ko-kulu işkeçe titütünü suyunu çekti. Ve ancak en son sigara-ların izmaritlerini ağızlıkların-dan istemeye istemeye çıkarıp tablada söndürdükleri zaman-da idi ki, mülâzim Fehimin müfrezesi avdet edebildi. Nal

seslerini iğitince Kemikkıran anı bir ümitle yerinden fırla-yarak hükümetin kapısına ko-gtu. Maamafih bu ümit te boşa çıktı. Fehimin müfrezesi «Kur-ruçay» ın (1) az ötesinde, Var-roş'a (2) giden karanlık sokak-lardan birinde yalnız arabayı bulabilmiş ve beraberinde ge-tirmişti.

Yüzbaşı Nedim ise ertesi gün ancak ikindi üzeri avdet e-debilmişti.

Zavallı yüzbaşı! Sayısız dağ-lardan, derelerden, orman ve vadilerden dolanmış, şehrin dört bir tarafından, üstünden geçmedik bir karış patika bı-rakmamıştı. Netice zifostu. Ar-tı alan Üsküdarı geçmiş «Der-yeyolu mahallesi» vak'asının esre-rengiz kahrmanın, sırta kadem basmıştı.

Yüzbaşı Nedim, bu yorgun-luğun acısını çıkarmak, çek-i-len zahmetin intikamını almak için olacak ki, Baklaciye'yi gömdürmek için açtığı mezar-larından birini açmıştı. Çoğu kez derin kazdırmıştı. Artık Dra-ma baştan başa bu vak'a ile meşgul oluyordu. Bereket ver-sin için asıl can alacak tarafı-na kimse bilmiyordu. Eğer bu gürültü patırdı arasında, jan-darma dairesinin içinde bir de adam dâirüldüğünü, millet haber almış olsaydı, binbaşı da, yüzbaşı da, mülâzim de hattâ hiç bir suç olmağı halde mutasarrıf da ok-kanın altına girebilirdi. Bu-nun için bir «Baklaciye» in gömüldüğünü haber aldığı za-man «Kemikkıran» rahat bir nefes almış ve derhal yatağına girip deliksiz bir uyku çek-mişti.

Fakat Hüseyin Muhittin beye bugünlerde rahat etme-mek galiba mukadderdi. Çün-kü bu yuktan uyanır uyanmaz az kalsın kan beynine vur-acaktı. Bakınız ne olmuştu?

Hüseyin Muhittin bey Dra-madaki zabıterden bir çoğu gibi Dini mahallesinde otu-ru-

- Devamı var -

(1) Kuruçay — Drama şeh-rinin ortasından sellerin geç-tiği yer.

(2) Varoş — Drama Hır-ristiyan mahallesi.

Kurmuş gırtlığına bir bam lede altın kokteyli boğalttı ve tezgâha döndü. Aşkı hiç bir zaman kederli tarafından de-gil, daima çapkın tarafından telâkki etmiş olduğu için alçak sesle hıkmek dolu bir nutuk i-rat etti:

- Ne yaman kadın!... Yav-rum, bana gabuk alevneceksin gibi geliyor. Bu aşkı beylik zevk ve safalar içinde söndür-mek lâzım... Alkibiyyadiye kar-bahat bulmak gibi olmasın am-ma bu gemide kadın yok! Ne yazık ki Atınada durmadık: Dursaydık güler yüzlü bazı ka-dınları göyle bir ziyaret eder, yahutta Pirenin bana çok bah-senlikleri hoş manzarayı bir ya tak odasının demir kapısına a-sılsındı.

Havastlıktan boğularak kıpkırmızı bir halde dışarı çık-tı. Güvretide papayalın, başı açık, cildi yanarak, üzerlerin-de bazan bir kasabanın aydın-lıkları veya bir deniz fenerinin uzun ve fastalı ışığı parlıyan-koyu sabillerin ve görak yük-sek kayalıkların gözlerinin ö-

HERGÜN BİR FİKİR

Mecidiye köyünden görülen İstanbul...

Mecidiyeköyü... Yedicece bahçesinden İstanbula bakıyo-rum... gözlerimin daltıp gittiği ve beni derinden derine düşün-düren dekor şudur:

Besiktas önünde sahile yar-pışmış gibi duran Savaconar-nın iki direğiyle iki bacası gör-rünüyor. Boğaz, poyrazla siniz-li. Bitiminde, Üsküdar'dan Seli-miye'nin tarihî kulesi ile, aza-met kazanan bir silüet gizi-yor. Daha yukarıda Karaca-aahmedin uzantıp giden koyu selvileri... tam karşında, nere-deyse hiddetinden patlayacak gibi dalgın duran Marmara...

Efkârın, vakarının sonsuz-luğu içinde yenen Burgaz ada-sı... denizin içinde; teknesini, bunalarak çalışan makinesinin dumanları arasında gizleyen bir motor. Temkinle köprüye gelen bir Ada vapuru... Boğaz gittikçe siyahlaşan rengini Marmaraya aksettiremediği ir-gin üzüntülü. Bütün bu man-zaranın fonunu teşkil eden Yar-lova ve Bursa dağları, yakla-şık aşkının hafif bej rengi içinde yavaş yavaş eriyor.

Grub yaklaştıkça, önünde-ki manzarada nisbî bir par-laklık ve açıklık peyda oldu. Ufuklardan ayrılan dalgın gözlerim birden dikkatini art-tırdı. Söndür mebede doğru bu ilâhi tablonun doyulmaz güzelliklerine doğru bakıyordum.

Şimdi Burgaz'dan Mecidi-ye'ye kadar olan parçayı bam-başka görüyordum. Bu güzellik, Florya bayırından Güce bayır-na yayıldığı tahayyül ve te-fekküründe de bir açıklık pey-da oldu.

«Bu, güzel İstanbul'un bir noktadan görülebilir bir kaç yerden noktasıdır. Ya bütün İ-s-tanbul?.. O, nasıl bir kıymet-tir?»

Diye düşündüm. İstanbul, maddi varlığıyla va-tan yarısıdır. Memleket ilim ve ekonomi merkezi, hayat ve hareketimizin mikrakıdır. İ-s-tanbul bu kudret; saat, gün, ay, yıl gibi basit ölçülerden çok taşan asırlar kucaklayan bir tarihten Türk'ün tarihlin-den gelmiştir. Tarihimiz ve ka-nunumuz İstanbul'a vermiş oldu-rumuz bu kudret, önünde ser-pilmiş yeşil, mavi, kurşunî, si-yah renklerle tamamlanan bu ilâhi dekor, tek renge, şanlı bayrağımızın al rengine bürün-medikçe hüviyet değiştiremez!

Bu benim değil, bir milletin göntüğüdür. Bu vatan iman ve ideali bizde yaşadıkça bir sı-nır taşınmaz yerinden oynatı-lamaz.

A. Rıza GÜRSOY

Tarihten bir yaprak



Sultan Cem Hicaza Hacca gidiyor

Ceylân gözlü, fil dişi renkli, süylü endamlı arap kızları Cem'i alkış tufanına boğuyorlardı!

İbrahim Hakkı Konyalı

Anadolunun Sultan Cem'e karşı derin ve payansız bir sevgisi vardı. Taç ve tahtın-dan uzak kal-ması için bir kurt gibi kemiriyordu -13-

mülüm miktarda para almıştı. Mağlup olup firar halinde çekildiği halde bile bu paraları tekrar sahiplerine iade etmiş ve yardıma bulunan kimselere ve şehirlere minnetlerini ve şükranlarını bile bildirmişti.

Kaytbay Sultan Cem'in Türk-ler tarafından bu kadar çok se-vildiğini biliyordu. Onu elle tutmak, tehdit altında bulmak, simal hudutlarını emniyet al-tın almak demekti. Osman o-ğulları cenuba, doğru sarkmak, Suriye ve Filistin yöline Ka-hi-reye inmek istidadi gösteriyor-lardı. Kaytbay bunu iyi bildiği için Cem'in kendi topraklarında bulunmasından istifade etmek istiyordu.

H. Beyazid da bunları çok iyi takdir ediyordu. Cem'in Kaytbay la bir ittifak muahedesi hazırlı-yacağınt ve bunlara Osmanlı Akşehine gelmiş ve arkadaşla-rı ile beraber hamama girmişti. Herkes Sultan Cemden bahse-diyorlarmış. ahahlin büyük bi-lgisi Cem'e acıyorlarmış. Hattâ diyorlarmış ki,

«Sultan Cem kardeşi Beya-zida karşı yürüdüğü zaman, v-e-rdiği ve geçtiği şehirlerden

Cem zengin tüccarlar ve i-lim adamları da Hicaz yolunda refakati ediyorlardı. Mekke Be-yi Cem'i parlak bir surette kar-sıladı. Sonra zillâccenin yirmi ikinci günü Medineye gitti.

(Devamı var)

(1) Vukuatı Sultan Cem (S. 5) de şevvalin on sekizinci günü diyor. Tacü't-tevârih (Cilt 2, S. 19 da) 28 inci günü olarak ka-yıtlıdır. Sulakzade, hocasadeddin Efendiye taklit etmiştir. (S. 279)

bütün haşmetle süken şafak, ızırabını yatıştırmadı.

Asyadan esen rüzgâr, Lü-silin zarif yüzünü geçveleyen kumral saçları dağıtıyordu: O-muzlarını ve belini saran ağır ipek bir şal, vücudunun kalı-r-bını çıkartıyor, sanki onu çir-klaklıyordu. Alkibiyyadi kor-lunu onun ince vücutluna do-lamıştı. Hani onları rahatsız etmek korsusile sandalın arka-sına çekildi, fakat, kudrumuş gibi:

- Cidden şikâyetler! Diye düşünerek onları göz-lerinden ayırıyordu.

Fakat Lüsîl, önünden ge-çerken başını ondan tarafa ge-virdi, onu gördü, kendisine bu kadar garip bir letafet veren aynı zamanda hem çekingen, hem davet eden tavriile onu süzdü ve dudaklarında bir ter-besüm belirdi. Hani kendi-sinde meçhul bir hirs uyandı-ran bu firarî gülmemeseyi hid-detle karşıladı.

(Daha var)

Sadece bu manzarayı gözi-nün önüne getirmekle bile ilik-leri çekiliyordu. Vuslat kama-rasının açık lumbuzu önünde; gıfte aşkların puselerini ma-riz bir ısrarla tahayyül ederek, gidip geliyordu. Semadirek a-dasının sivri tepesi arkasında

Dürbünün tersile

Irak harbi

Elbette duymuşsunuzdur. Son günlerde, Türkiye'nin cenup kom-şularından Irak'ta, müttefiki İngil-tere arasında bir mücadele başla-dı. Iraklıların başında, gengenlerde bir hükümet darbesi iktidarı e-le alan Resid Âli Geylânî bulu-nuyor. Galiba bu zat Alman dos-tuymuş. Bu sebeple Almanlardan yardım istemiş. Bir rivayete göre, kendisi Almanyaya gitmiş.

İngilterenin başına açılan bu yeni meselede, Almanların bir parmağı bulunduğu söylenmek-tedir.

Her ne ise, beni bu yeni harp-tin ziyade, başka cihet âlâkadar ediyor:

Garp hudutlarımıza kadar yak-laşan harp ateşi biraz küllemlir küllemler, cenubusarkî hudutla-rımıza civarına sirayet etti.

Halbuki bu harp nerede baş-lamıştı? Almanyaya ile İngiltere ve Fransa arasında değil mi? İn-giltere nerede? Irak nerede?.. A-radaki iraklık (uzaklık), eski de-virlerde olsa aylar, yıllar sürer.

Halbuki şimdi Irak'ta da harp oluyor. Artık bir devlet, muhare-be sahalarından uzakta yuz, yakın-dayuz diye düşünmemeli ve bi-zim yaptığımız gibi, her türlü tedbirî yangın bacası sarmadan evvel almalıdır.

Zira, görülmüyor ki, bu günkü harpler «Irak» lara sirayet ede-cek derecede müthişti.

Dostlardan irak!.. (Bu yazımı böyle bitirmek istirdim. Ne yaz-ık ki dost milletlerin çoğu bu har-bin içine katılmışlardır.)

Ceza tarifesi

Gazetelerden: «Belediye iktisat müdürlüğü gazine ve içkili yerlerin tarifele-rini yeniden hazırlamaya başla-mıştır. İlah...»

Yahu, bu ne biçim iş? Her-sene, bir kaç defa tarife hazırla-nyor. Buna rağmen, gene, gaz-i-nocular ve içkili yerleri işaten-ler bildiklerini oynuyorlar. Zaten bu hal, bu kadar çok tarife de-ğiş-tirilmesinden de anlaşılmalıdır.

Bence, yeni bir satış tarifesi hazırlanırken, ayrıca bir de yeni «ceza tarifesi» hazırlanmalı ki, bu dert halledilebilsin!..

Şahabeddin UZUNKAYA

Kısa Şehir Haberleri

★ Halic vapurları idaresinin Mümekalat Vekâleti emrine devir muamelesi başlamıştır. Halic va-purları hazıranın birinden itiba-ren deniz yolları tarafından ida-re edilecektir.

★ Yarım Hıdırallezdir. Bu mü-nasebetle Halic idaresi Kağıthar-neye doğru seferler tertip etmiş-tir.

★ Hukuk ve İktisat fakültele-rinde eleme imtahanlarının neti-celeri bugün bildirilmektedir.

★ Florya — Sirkesi hatında tarife harici trenler tertip edil-

★ Fiat Mürakabe komisyonu bugün toplanacak, günlek, krvat ve tek tip kumaş fiatlarla meşgul olacaktır.

★ Mevsim dolayısıyla erkek şap-kası fiatlarında normalden aşağı bir tezevül başlamıştır. Bilhas-sa yerli şapka fiatlarının çok düş-tüğü görülmektedir.

★ Çöpleri yakmak için iki fi-rın yapılmasına karar verilmiş-tir. Bunlardan bir tanesi Edirne-kapıda yapılacaktır. Firmaların her birisi günde 40 ton çöp yaka-çak genişlikte olacaktır.

★ 1 Hazirandan itibaren Ada-iskeler ve Adalarla Anadolu yakası iskelerleri arasında vapur seferleri başlayacaktır.

★ Dün Beşiktaş kazasında ha-va korunma tecrübeleri yapılmış ve muvaffakiyetle neticelenmiş-tir.

★ İğrikapı ve civarının imar plânları, tarihî ehemmiyetleri göz önüne alınarak gehiricilik mü-tehassısı Prost'a verildi.

★ Yeşilay Kurumunun 21 in-ci yıldönümü dün kutlanmıştır.

En Son Havadis'in roman tefrikası:13



Sâdun Galip

çıkıntılı sahille Argonun ara-sına, şairane denizin üstüne, bol etekli sarı bir elbise gi-y-miş ve kaba bir gerdanlık tak-mış ikendisine giünümseyen, muammah, aşkın zebunu genç bir kadın hayali yerleştiriyor-du... Müstehzi, kendi kendine alay etti:

— Aşk yıldırım gibi çarptı sana demek! Elli yaşında, bir mektepli gibi aşık oluvermek! Güimden, mühterem âlime kar-Acınacak şey?.. «Ersu!»

Pariste eski bir göz ağrısı ve fasıla ile görüşüşünü bir kaç göz-de vardı; kendisinin bunlar-dan elini ayağını çekmiş ve ha-trayı zenginleştirmesine mu-

kabil hayali züğürtleştiren se-yahatler müstesna olmak üzere her şeyden kurtulmuş farze-derken birdenbire yine kalbi-nin ızdırat verici bir heyecan-la çarptığını görüyordu; yirmi yaşın genç göğsü içinde taşı-an her dem taze kalbin hisse-bolmamış bulunduğunu hisse-di-yordu.

— Başının o çapkın eğili-gi... O bakış!.. O cür'etkâr ve o kadar tatlı bakış ve... Aman, Yarab!

Sadece bu manzarayı gözi-nün önüne getirmekle bile ilik-leri çekiliyordu. Vuslat kama-rasının açık lumbuzu önünde; gıfte aşkların puselerini ma-riz bir ısrarla tahayyül ederek, gidip geliyordu. Semadirek a-dasının sivri tepesi arkasında

nünden geçişini seyretti. Gece, lâtif ve bir puseden fazla aşk-la doluydu. Bir halat yığınının üstüne oturmuş iki gemiciden biri flüt, öteki de gitara çalı-yordu. Yatın iki tarafında su, yurtları bir ipek kumaş sesi çalkıyor, siyah kayalarla uzak adaların koyu hatlarında be-yaz oyalar işliyordu.

Ege denizinde senin için bir yoruz ve bunun senin için bir maması olduğunu unutma yav-rum! Ne de olsa, arkadaş, bu deniz, seyin... Şey... Yani ta-rihi vak'aların sahnesi olmuş bir denizdir... Bu denizi dola-mak zevkine mütehasir bu-lunduğun gündenberi...

Fakat bu düşünceler tama-mile vız geliyordu; iradesi ha-rıcında olarak, önüne, girintili

kabil hayali züğürtleştiren se-yahatler müstesna olmak üzere her şeyden kurtulmuş farze-derken birdenbire yine kalbi-nin ızdırat verici bir heyecan-la çarptığını görüyordu; yirmi yaşın genç göğsü içinde taşı-an her dem taze kalbin hisse-bolmamış bulunduğunu hisse-di-yordu.

— Başının o çapkın eğili-gi... O bakış!.. O cür'etkâr ve o kadar tatlı bakış ve... Aman, Yarab!

Sadece bu manzarayı gözi-nün önüne getirmekle bile ilik-leri çekiliyordu. Vuslat kama-rasının açık lumbuzu önünde; gıfte aşkların puselerini ma-riz bir ısrarla tahayyül ederek, gidip geliyordu. Semadirek a-dasının sivri tepesi arkasında

nünden geçişini seyretti. Gece, lâtif ve bir puseden fazla aşk-la doluydu. Bir halat yığınının üstüne oturmuş iki gemiciden biri flüt, öteki de gitara çalı-yordu. Yatın iki tarafında su, yurtları bir ipek kumaş sesi çalkıyor, siyah kayalarla uzak adaların koyu hatlarında be-yaz oyalar işliyordu.

Ege denizinde senin için bir yoruz ve bunun senin için bir maması olduğunu unutma yav-rum! Ne de olsa, arkadaş, bu deniz, seyin... Şey... Yani ta-rihi vak'aların sahnesi olmuş bir denizdir... Bu denizi dola-mak zevkine mütehasir bu-lunduğun gündenberi...

Fakat bu düşünceler tama-mile vız geliyordu; iradesi ha-rıcında olarak, önüne, girintili



Mersinli ne hale geldi

(Baş tarafı Birinci sahifede) methedebileceklerine ona acımazdır. lar...

Başka bir memlekette olsa, Mersinli — Tekirdağlı güreşine kat'iyen müsaade etmezlerdi.

Çünkü, Mersinli gibi kıymetli ve istilebilen bir pehlivanı hiç olmazsa bir sene kadar bekletip hazırladıktan sonra ortaya koy - mak icap ederken bu, körpe - çuğu, senelerce güreşlerde pismiş hakikaten usta, tuttuğunu bilir ve üstelik yirmi kilo fazla Tekir - dağlı gibi karıcı bir pehlivanın önüne atmak günahı! Bu gün - hi işleyenler kimdir acaba?..

Soruyoruz: Spor mu yapıyo - ru? Yoksa yetişecek ve yetmiş olan en dirayeli ve kıymetli ka - biliyetleri ortadan yok etmeğe mi çalışıyoruz? Türk sporunun me - ul elleri bunlardan haberdar mı - dr? Yoksa bir kör doğuşu mü - dür gidiyor?..

Çok yazık ve acımaç bir hal vesselam.,

Pehlivan

Çalışan kazanır

(Baş tarafı Birinci sahifede) miyesinde bir sürpriz olarak ka - bul edilmiş ve böyle bir kanaat - ıların da güçbela berabere kalış - ları bu genç takımın aldığı dere - celerin bir çalışma neticesi ve te - sadıfı olmadığını göstermiştir.

Su noktaya da işaret etmek i - zımızdır ki, Ankara'da Hükümet'in o kadar bilgili olmamakla be - ra - bir takdirle söylenecek bir şek - le tam bitirile ve düştürülür.

Dört maçta görülen dört hakem - de bitarafıktan ayrılmamışlar - dır.

Maskespor.Fener maçında or - taya güzel bir oyun çıkmış ve Ankara halkı zevkli bir oyun sey - retmişlerdir. Bilhassa oyunun son yirmi dakikası son senelerde nadir görülür bir futbol zevki vermiştir.

Harbiye — Galatasaray maçı rahat bir oyunla ve Galatasar - ı'nın 2 - 5 galibiyetiyle neticelen - miştir.

Galatasaray ile olan maçların - da da Maskesporlular çok - güzel bir oyun oynamışlar - dır. Ankara'lılar böyle vaziyet al - mışlar ki; beraberlik Galatasaray için kurtuluş olmuştur.

Harbiye - Fenerbahçe maçında Fenerliler de Galatasaraylılar gibi Harbiyeyi rahat bir şekilde 4 - 1 mağlup etmişlerdir.

İstanbullu

Bir Avrupa ittihiadı...

— Baştarafı 1 inci sayfada — parça halindeki uzviyet teşek - küllünü tamamlamak ve «bü - tün»e sonradan yükselmelidir. Bu bahse, daha müsait bir zaman ve çerçevede içinde tekrar - döneceğim.

DÜZELTME: — Dünkü ya - zımda, maalesef, cümle kadar manayı da altüst eden şu terip yanlışları olmuştur:

Baştan dördüncü satırda; «...Fransanın müstemleke iş - nizama...» şeklinde dizilmiş olan cümle, hakikatte, «müstakbel iş nizama» olacak. Sekizinci sa - ıran başındaki «sembolü tefri - ka» olarak dizilmiş olan cümle - nin de aşikârdır ki, «tefrika sembolü» olması lâzım.

Mananın sarahatini ihlâl et - miyen ufak tefek diğer hatalara işaret etmeğe bittabi lüzum gör - mür...um.

Düzeltilir ve ıttazir dilerim.

HAMİD REFIK

Yunan parası-

nın kıymeti

50 Drahmi 1 Rayışmark

Londra 5 (A.A.) — Stefani a - ınsanın Berlin'den aldığı bir ha - bere göre Drahminin rayici 50 drahmi 1 rayışmark olarak tesbit edilmiştir.

Bu Günün En Son Haberleri

Almanya İraka yardım edebilir mi?

İngilizler tayyare ile İraka asker gönde - rilebileceğini san - mamaktadırlar

Londra 5 (A.A.) — Irak hükü - meti İngiliz kitalarına karşı yar - dım için Almanlardan yardım ta - lebinde bulunmuştur. Mesele, AL - manların tayyare ile Irak'a kta - lar taşıyabilip taşıyamayacağıdır. Bu iş gayri mümkün gibi görü - lülmektedir. Çünkü katedilecek me - safe, nakliye tayyarelerinin yere inmeden katedilecekleri mesa - fenin azamısını tecavüz etmekte - dir. Londrada umumiyetle iyi ha - ber alan mahfillerin fikri bu merkezedir.

Aynı mahfillerde şu cihet teba - rüz ettirilmektedir ki Iraktaki güçlükler, elde mevcut petrol miktarı bakımından İngiltereyi gayri müsaide vaziyete hiç bir su - retle sokmayacaktır. Filhakika İ - rak petrol kuyularının istihsalı, diğer muntakalardaki istihsale na - zararı zayıftır. Irak 1939 da 4 milyon ton petrol istihsal ediyor - du. Halbuki meselâ İran senede 10 milyon, Holanda Hindistanı senede 8 milyon, Borneo bir mil - yon, Mısır 600 bin ton, Hindis - tan 300 bin ton istihsal etmekte - dir. Bu suretle, petrol temini ko - laylaşır, Iraktaki hâdiselerin ne - ticesi ne olursa olsun, muazzam olarak kalınmaktadır.

İngiltere üzerinde 7 Alman bombardıman tayyaresi düşürüldü

Londra 5 (A.A.) — İngiliz ha - va ve dahili emniyet nezaretleri - nin tebliği:

Pazar - pazartesi gecesi 7 dü - şman bombardıman tayyaresi tah - rip edilmiştir. Bunlardan altısı gece avcıları ve biri hava dafi ba - taryaları tarafından düşürülmüş - tür.

Askerlik mensuplarının klüplere girme memnuiyeti nihayet kaldırıldı

Ancak bu gibiler Orduspor güçlerine karşı faaliyette bulunamayacaklar

Askerlik vazifelerini ifa et - mekte olan erlerle yedek subay - ların klüplerinin takımlarında yer almaları menedilmiştir.

Lik maçlarının en harareti - devresinde verilen bu karar, o zaman bütün kulüpleri çok müş - kil mevkide bıraktığını bulmu - yordu.

Ahiren Genelkurmay başkan - lığı (Kara, deniz, hava) spor teşkilâtı talimatnamesinin 18 in - cinci maddesiyle ortaya atılan bu

Barlar, cinayet yatağı mı oluyor? Şaşılacak şey!

İstanbuldaki Gardenbar hâdisesinin bir eşi de İzmirde oldu

17 yaşında bir genç kıskançlık yüzünden öldürüldü

İstanbuldaki Gardenbar ci - nayetinden sonra İzmirde de aynı adı taşıyan bir barda, se - hep ve neticeleri de hemen he - man birbirine benzeyen, sadece vak'ın kurbanı kadın olması yerine erkek olmasından ibaret ufak bir değişiklik gösteren bir cinayet olmuştur:

İzmir tüccarlarından Habib

Maltaya hava akını

İki Alman tayya - resi düştü, hükü - met dairesi yandı

Londra (A.A.) — Düşman tay - yareleri tarafından dün gece Malta'ya iki şiddetli akın yapı - lmıştır. Gelişigüzel atılan bam - balar hükümet dairesini ve bazı evleri tahrip etmiştir. Az mik - tarda ölü ve ağır yaralı olduğu sanılmaktadır.

İki Alman bombardıman tay - yaresi düşürülmüştür.

Sabık Naib

— Baştarafı 1 inci sayfada — namede bilhassa şöyle denil - mektedir:

Râşid Aliye taraftar olan bazı askeri mütegalibeler grupu zor la benden vazifemi aldılar; bu fena adamların yüzünden sul - hüün iyilikleri yerine harbin fe - nalıkları kaim olmuştur. Vazi - femin ne olduğunu biliyorum. Bu vazife memleketime döne - rek onun şerefini kurtarmak - tır. Bu hainleri koğmaları, sev - gili vatanımıza hürriyet ve is - tiklâlini iade etmeleri için İra - kın merd çocuklarını çağırıyo - rum. Bunu çocuklarımız ve or - dudaki kardeşlerimize hatırlatı - nız! Irak askerleri! Yuvalarını - za dönünüz meşru hükümeti kurtmak için İraka gelmeye in - tizar ediniz!

Amiral Darlan Pa - risten Vichy'ye hareket etti

Londra 5 (A.A.) — İsviçre radyosunun bildirdiğine göre, A - miral Darlan, Paristen Vichy'ye dönmüş ve Pariste Alman büyük elçisi B. Abetz ile yaptığı görüş - me hakkında derhal Mareşal Pe - tain'e malûmat vermiştir. Hemen derhal gendisini gösterecek bir notice çıkması tahmin edilme - mektedir.

Erdün, Bağ - dada karşı kurulan bir arap ittihiadı - nın merkezi halini aldı

Kahire 5 (A.A.) — Röyter mu - habiri bildiriyor: Erdün Emiri Aptullah yeğeni sabık Irak hükü - met naibi Abdullâhın şerefine dün bir öğle ziyafeti vermiş, bu ziyafete Irak, Filistin ve Erdün' den bir çok Arap şefleri hazır bu - lunmuşlardır. Irak vaziyeti üze - rinde ciddi görüşmeler yapılmış - tır.

Tarih içinde Atatürk

(Baş tarafı Birinci sahifede) lan milletiz. Tarihini kara ve ak - bütten tecellileri ile benimse - mekten şeref duyan bir millet sıfatı ile, 4000 yıl önceki kökle - rini araştırıp benimsemek iddi - asında olan yeni Almanyamın 26 yıl önceki tarihi unutmak mı, benimsemek mi istiyeceğini an - lamak mevkîinde idik.

Sessiz uzun günler geçti. Ve dünya, bir buçuk yıldanberi ilk defa olarak bir vatan gördü ki - yeni Almanyaya hududuna ulaştı - ığı anda, çocukları, zerre kadar telâş göstermediler. İşte İstan - buldan uzaklaşmak kararı ver - miş oldukları halde İstanbul'dan ayrılmamakta ısrar edenlerin rakamları:

Mudanyaya 460 kişi gönderi - lecekti. İçlerinden yalnız 26 s. İstanbuldan uzaklaştı.

Bunun iki sebebi vardır: 1 — Almanyamın ne derece ye - nileşirse yenileşsin başkalaşa - mayacağı kanaatindeyiz. Zira bi - ze karşı başkalaşan Almanyaya, tarihini inkâr etmiş olur.

2 — Bir taarruz ne derece de - ferhaş olursa olsun, bu memle - kette yaşlı kadınlar ve beşik - te çocuklar dahi tehlike karşın - da ırgılmak nedir bilmezler. Zi - ra kendileri tehlikelerin en bü - yüğüdür. Onları yıldırarak teh - like yoktur.

★

İşte Bay Hitler, nutkunuz, es - ki muharibi olmakla iftihar et - mek hakkına malik bulunduğun - uz 1914 - 1918 harbi Almanyaya - sının biricik erkek ve kahra - man silah arkadaşı Türkiye'de böyle bir vekar ile dinlenmiştir.

1914 - 1918 harbinin yangınları içinde gençliklerinin en güzel, ümidleri kavramış olanlar, 1914 - 1918 cephelerinde çocuk - larını feda etmiş analar, koca - larını kaybetmiş yavrular sizi böyle, en mukaddes hatıralarını tepşirterek dinlemişlerdir. Ve iş - te, onlardan iki büyük hakikati saklamamak dürtülüğünü gös - termişsinizdir:

1 — Geçen harpte her şeyleri - ni kaybeden mütteliklerine her şeyi kazananın yolunu göster - miş olan ilk dehann Atatürk olduğunu.

2 — Türkiye'nin, bugünkü Milli Şefi tarafından hiç bir ser - zenişe vesile vermiyecek bir dü - rüstlükle idare edilmiş ve e - dilmekte bulunmuş olduğunu.

Yeni Türkiye'de yepyeni bir millet oluşumunun hamuru, iş - te bu iki hakikatle yoğrulmuş - tur.

Ulu Atatürk, tarih içindedir. Bay Hitler... Bir 1914 - 1918 mu - haribine yakışacak bir merdlik ve asaletle onun merd ve asil milletine bakmakta ısrarınız, si - zi, eşliğinde bulunduğunuz tari - he sokabilir. Biz İnönü'nün sa - fındayız. Ve tarih bizim safı - mızdadır.

Yazmam İnönü!

Her Hitler, gelecek sene içinde

Hitlerin nutku

Bundan sonra Alman ordusu - caristan ve Rumanya tarafından gösterilen kolaylıklar sayesinde bertaraf edildiğini söylemiştir.

Hitler nutkunda bilhassa Yu - nan askerlerini methetmiş ve Yu - nan ordusunun ancak tamame - yıprandıktan sonra silahlarını terkettiğini anlatmıştır.

Balkan harplerinde bilhassa İ - ki motörize fırka ile bir stüvari fırkasının ve Hitler fırkasının en büyük yararlıkları gösterdiğini anlatan Hitler, bütün Balkan ha - rekâtında Almanyamın 11.000 maktül, 4000 mecruh ve 400 ka - yıy verdiğini, buna mukabil Yu - goslavya ve Yunanistanda 500.000 esir aldığını bildirmiştir.

Her Hitler Yugoslavyadan bah - sederken, Yugoslavyanın «Türki - ye gibi istiklâl ve bitaraflığını muhafaza etmek kıyasatını» gös - termediğini kaydetmiş, daha son - ra şimali Afrikadan bahsederek, «İtalyanın uğradığı mağlûbiyet lerin tank ve silah kıyasatı ile İtal - yaya lazım olan silahların kendi - sine verilmiş olduğunu söylemiş - tir.

Hitler, Balkan harekâtına dair sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Çözümlü, burada bu harbin en büyük strateji hatalarından birini işlemiştir. İngilterenin Bal - kanlara yerleşmek niyetinde ol - tuğu hususunda şüphesiz kalmayın - ca bu mühim hayatî topraklarda bu bayın melhuş mamasızlığına derhal karşı koymak üzere Al - manyamın emrine icap eden kuv - vetleri temin için tesebbüslere gi - rilmek. Sunu sarahaten müsha - re etmeliyim ki, bu, Yunanistanı lehine müteveccih değildir. Du - ra, benden bu işde tek bir tümen - ile istemedi. İvi mevsim sel'nece Yunanistana karşı mücadeleleri - tam bir muvaffakiyetle bitirilece - ğine kâinîdi. Ben de aynı müta - le, ada idim. Binaenaleyh, Alman kuvvetlerinin tahşidî Yunanista - na karşı İtalyaya yardımında bu - lunmak için yanılmamıştır. Bilâ - kis bu tedbir İngilizlerin İtalyan — Yunan harbi gürültüleri ara - sında gizlice Balkanlarda yerleş - me teşebbüsüne mâni olmak is - tihdaf ediyordu. İngiltere Balkan lara gizlice yerleşerek Büyük Harpteki Selânik ordusu misalin - ce orada bir netice almak ve bun - den da başkaca harp girdahına yeni kuvvetler sürüklemek em - lînde idi.

Bu ümit bilhassa İki devlete dayanıyordu: Türkiye ve Yugos - lavya. Yani, iktidara geldiklerinden beri kendileri ile İktisadî mülâha - zalara müstenid sıkı bir işbirliği tesisine çalıştığım İki devlete..

Yugoslavya, çekirdeği sırp ol - mak itibarile, umumî harpte bi - zim düşmanlarımız arasında idi. Hattâ Umumi Harp hareket mebd - eini Belgrad'da bulmuştuk. Buna rağmen imtikamcılık bilmeyen Al - man halkı Yugoslavlara karşı hiç bir kin beslemekte idi.

Türkiye Büyük Harpte bizim müttelikimizdi. Harbin feci neti - celerinden bu memleket de bizim kadar müteessir olmuştuk. Yeni Türkiye'nin büyük ve dâhi yara - tıcısıdır ki talin terkettiği ve ka - derin müthiş inihizama uğratıldığı vakitki mütteliklerine kalkın - mak için ilk muhtesem misali verdi.

Şimdi de, zimamdarlarımızın rea - list hattı hareketi sayesinde, Tür - kiye'nin kendi kararlarında istik - lâlini muhafaza etmesine mukabil Yugoslavya İngiliz entrikalarının kurbanı oldu.

Hitler, Almanyamın erkek ka - dın her Almandan fedakârlık is - temekte devam ettiğini de anlat - ıktan sonra söz arasında Ameri - kaya işaret etmiş ve nutkunun sonunda «Almanyamın bir daha 1918 senesini görmeyeceğini ilâ - ve etmiştir.

Her Hitler, gelecek sene içinde

Asker gözü ile...

Almanya, Cebelüttarik'ı garpten ve cenuptan çevir - mek için tedbirler almakta devam ediyor

Irak ordusu şimdiye kadar harekât plâ - nına uygun bir tarzda kullanılamamıştır

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

— Baştarafı 1 inci sayfada —

burnu yolunu, Fransanın Brest limanından İspanyol Fasında Tan - ca limanına kadar uzanan Atlas sularında deniz ve hava kontrolü altına alacaktır. Bu vaziyete göre Portekize ait olan Maderya ada - ları ve İspanyolların Kanarya a - daları mühim rol oynayacaklar - dır. Bu adaların, İngilterenin ve Amerikanın elinde bulunması ha - va ve deniz üsleri olarak kullan - ması, Almanyamın bu muntakada - ki hava ve deniz hareketlerine mâni teşkil eder.

Iraktaki yeni harp dolayısıyla bütün nazırlar küçük Asyaya çevrilmiştir; fakat İbedya adası - na Almanyamın siyasi tazyikleri - ne nihayet verip askeri harekâta girişmesi kuvvetle muhtemeldir.

LIBYA CEPHESİNDE:

Tobruk kalesine 30 Nisan ak - şamı başlayan mihver ordusu ta - arruzları 3 mayıs öğleye kadar devam etmiştir. Asıl taarruz ka - le'nin garp cephesinde inkişaf et - miş ve mihver tankları bu cephe - de 5 kilometre genişliğindeki sa - hada dış müdafaa hatlarını gö - kermeye muvaffak olmuşlardır. Bu mihver muvaffakiyeti üzeri - ne İngilizler 3 mayıs günü öğle - den sonra kuvvetli topçu ve tank bir himayesinde bir mukabil ta - arruz yapmışlar ve mihver kuv - vetlerini kısmen geri atmışlar - dır.

Son vaziyet şudur: Mihver ta - arruzu durdurulmuştur. Fakat mihver zâhıl kitaları kalenin garp cephesinde girdikleri dış müdafaa hattından büsbütün ge - ri atılmamıştır. Bu vaziyetten istifade ederek mihver kitaları - na — kısa bir hazırlıktan son - ra — tekrar taarruz etmeleri kuv - vetle muhtemeldir. Tobruk kale - si muannidane müdafaa etmek - le Medsa Matruh muntakasındaki seyyar İngiliz ordusuna zaman kazandırmış, mihver kuvvetleri - ni üzerine çekmiş ve geri muva - salasını tehdit ederek mihver ile - ri harekâtını durmağa mecbur et - miştir. Tobruk kalesinin bu mü - him vazifeyi yapmağa devam et - mesi İngiliz seyyar ordusu için büyük bir faydadır. Fakat kale - nin mukavemeti, hava kuvvetle - riyle yapılacak takviye derecesi - ne bağlıdır. İngilizler doğu Afri - kadan tekrar bir hava filosunu Mısra getirmişlerdir. Bu filo garp gölündeki hava muharebe - lerine iştirak edecektir.

IRAKTA HARP VAZİYETİ:

İngilizler İraka karşı iki hare - kât üssünden ileri harekâta geç - tiler. Bu üslerden birisi Basra körfezi diğer İngiliz hudududur Basraya yakın Erdün şehrini Bas - ra şehrine hâkim olmuş ve bura - daki Irak ordusu gurubunu top - çu ve tayyare yardımları şimal - e doğru taretmiştir. Erdündeki garnizon ve hudut kitalarından ibaretir. Bunlar da hududu geç - miş ve bu hudut şarkında bulu - nan Rutba hava meydanı munt - kasında ilerlemiştir. Üçüncü İn - giliz grubu Habbaniye hava mey - danı muntakasını müdafaa etmek - tedir. Buradaki hafif İngiliz kta - ları Irak ordusunun Bağdatta - ki grupu tarafından muhasara e - dilmiştir. Gerek Habbaniye ve gerekse Rutba muntakalarındaki muharebelerin neticeleri henüz belli değildir. İngilizlerin motör.

İrak ordusu şimdiye kadar ha - zırlanmış bir harekât plânına uy - gun bir hareket göstermemiştir.

İrak ordusu şimdiye kadar ha - zırlanmış bir harekât plânına uy - gun bir hareket göstermemiştir.

İrak'ta Râşid Ali'nin isyanı Hitlerin şarktaiki tertibatı ile aynı zamana tesadüf etmek ü - zere hazırlanmıştır.

Hitlerin maksadı her halde Tür - kiye'yi çember içine almaktır, fakat Türkiye Almandara yol vermemekteki azımlı kararında devam ederse - ki bütün nelâmet - ler böyle olacağı gösteriyor - Almanyaya Anadolunun çetin dağ mânialarile karşılaştacaktır. İş - te Almandarın Türkiye'nin yan - ında neçmesi nazariyesi bu - radan doğmuştur. Faakt bu da imkânsızdır. Çünkü Atınadan Rodosa 260 mil, Rodos'dan Kı - brıs da 80 mil vardır. İngiliz fi - losu bu gibi seferlere mâni ola - bilir.

Diğer taraftan Suriyenin mih - ver tarafından bir üs olarak kul - lanılması Vichy hükümetinin İngiltereye karşı hasmane bir hareketi olur.

Moskova: 5 (A. A.) — Sov - yetlerin Şimal denizi donanması kumandanlığına Amiral Golot - ko tayin edilmiştir.

Alman askerinin eline daha mü - kemmel silahlar verileceğini an - latarak sözünü bitirmiştir.

Her Hitler, gelecek sene içinde

Hikâye

Hocası ve... Kocası

Güzin Gürman

Kahvesinin son damlasını içip sigarasını söndüren Metin bir müddet karşısındaki masada oturan eski, siyah elbiseli, dağınık saçlı bir genç kıza baktıktan sonra arkadaşına dönerek:

— Nâzeninin bu gece sessizliği üstünde dedi.
— Tanıyor musun?
— Şöyle böyle. Bir kaç defa görmüştüm.

— O halde, onu hiç tanıyorsun. sun demek. Yalnız bir göz aşınalı gün var desene şuna...

— Yanlıyorsun. Onu tanıma-ya ihtiyaç yok. Kendi kendini ka-fi derecede tanıyor.

— Ne demek istiyorsun? Onu fena bir kadın mı zannediyor-sun?

— Aman Murat Ne kadar da sinirlisin. Ben fazla bir şey söylemedim ki. Güzel kız... Ama biraz hoppaca demek istiyorum o kadar... Aşık mısın bu kıza?

— Asıl!
— O halde niçin sinirleniyor-sun?

— Haksız konuşuyorsun da on-dan.
— Hoppa değil mi? Haksızlık bunun neresinde?

— Bana bak Metin, onu iyi ta-nırım ben. Hiç de fena bir kız de-ğildir.

Bundan dört sene evvel, «...» lisesinde talebem idi. İyi, çalış-kan, sessiz, içli bir kızdı. Hiç u-nutmam, bir gün şakakçıktan ku-lağını çekmiştim. Yüzü hafifçe sararmış, gözleri dolmuştu. İzi-raptan dışlarının arasına sıkış-tırdığı alt dudaklarını aralamış, gü-len talebelere acı bir nazar fırlat-tıktan sonra:

— Haksızsınız hocam, demişti. Ve sırasına doğru yürümüştü. O zaman ben buz gibi donmuş kal-mıştım. Hakikaten haksızdım.

İşte dostum, o günden sonra, herkesten uzaklaşan bu kız, yani Rüya, benden de uzaklaştı. Hal-buki, o benim hem en yakın bir arkadaşım, hem de üzerimde garip bir tesiri olan bir talebem-di.

O zaman da gözleri şimdiki gi-bi bulutlu, bakışları sabit fakat hâkimane idi. O zaman da bugün kü gibi arkasında eski ve siyah bir ipekli elbiseden bozulup ya-yaz patiskadan bir yakası, boya görmemiş hazin fakat harikulâde güzel bir yüzü vardı.

— Off Murat! Artık bu hikâye-yi kesken iyi edersin. Ben acıklı şeyleri sevmem... Eğlenmek isti-yorum. Kucaktan kucağa dolayan bir kadının temizliği, içliliği olur mu hiç?

— Sen bir sefilsin... Tanımadı-ğın bir kadın hakkında böyle ko-nuşmağa nasıl cesaret edebiliyor-sun?

— Fazla ileri gittin. Bir âşifte

— Senin gibiler, cemiyetî kemi-ren bir takım kurtlardır Metin! O bir âşifte değil, bir hayat kı-zıdır. Git buradan artık! Ben âdi bir insanla arkadaşlık edemem.

Git diyorum... Hem çabuk ol! Pa-ra mukabilinde eğlendiren kadın-lar ara sen,

Metin, iğrenç kaha-kahalar savu-rarak lokantadan çıktı. Muradın zaptededemediği iki damla yaş, yanaklarından aşağıya süzül-di. Karşı masada oturan kıza dön-dü:

— Rüya!

Genç kız başını çevirdi. Saçla-rına tek, tük kırlar düşmüş olan yeşil gözlü esmer adama baktı. Onu, uzun uzun süzdü. Sonra, gözlerindeki sabit bakışlar silindi, dudaklarında hafif bir tebessüm belirdi:

— Hocam...

— Yanıma gel kızım.

Genç kız, sessiz, sessiz Mu-radın masasına yaklaştı:

— Otur kızım...

Rüya, utandı, sıkıldı, güldü... Ve ağladı.

Murat, onun bu halini, uzun u-zun seyretti:

Acaba mesut mu idi? Yoksa, bedbaht mıydı?

Niçin, hem güllüyor, hem de ağ-lıyordu? Bir şey anlayamadı.

Uzun süren bir sükûtu yine kendisi bozdu.

— Nasılsın Rüya?

— Niçin konuşmuyorsun?

— Babanın öldüğünü duydum, şimdi annen nasıl?

— O da öldü...

— Nasıl?!

— Evet hocam. Hayatta tek destekğim olan anamı da kaybet-tim.

— Yalnız mı yaşıyorsun?

— Evlendim.

— Mes'ut musun?

— Ayrılmış üç sene oldu.

— Yaaa!

— Şaşırдың değil mi? Haklı-sınız... Henüz yirmi iki yaşında yım fakat, başımdan o kadar akıl almaz maceralar geçti ki, şimdi, ellisini geçmiş, olgun bir kadın gibiyim.

— Peki, ne ile yaşıyorsun?

— Çalışıyorum. Fakir bir dak-tiloyum. Ayda otuz beş lira ka-dar bir para alıyorum. Ufak bir pansiyon tuttum. Güya yaşıyo-rum işte.

— Saat dokuz Rüya, bir sine-maya gitmek ister misin?

— Siz bilirsiniz.

— Garson, hesabı getir.

— Şimdi efendim...

— Nell! Beyefendi gelince, terziye kadar gittiğimi söylersin.

— Peki madam...

Rüya banyodan çıkmış, hizmet

— Ne kadar iyi olabildiği ka-bilse o kadar iyi dedi. Canı sı-kılmıyor. Ve yahut sıkılıyorsa da az, bana daima sizin n evakit ge-leceğinizi sorar durur. Ben de si-zin talimatınız mucibince, her de-faissında ne vakit geleceğinizden haberim olmadığımı söylüyorum ve sabırlı olmasını tavsiye ediy-o-rum. Doğrusunu istersen, bu kü-çük hakikaten pek sevimli ve ca-na yakın bir şey, zannıma kalır-sa, düşündüğü yalnız siz değilsiniz...

Sakız önündeki perno kadehin-den fasıla ile ufak yudumlar alı-yor ve madamın anlattıklarını güler bir yüzle dinliyordu. Madam:

— Camm bunu bilmiyecek ne var, genç kızlar ne düşünürlerse p da, onu düşünüyor demektir. Şimdi Sakız, dalgın bir hal al-mış düşünüyordu. Burada tama-mle değişmiş başka bir şahsı-

yet oluvermişti, ağzından hiç ek-silmeyen o, bildiğimiz Argo kelimelerden hiç bir eser yoktu.

Madam Düşen kendisine:

— Kendisini görmek istemez misiniz?.. dedi.

Sakız, ürkek bir hal alarak:

— Hayır, hayır, iyi bilirsiniz ki ben bir kadının huzurunda bu-lunmak istemem, çünkü onlarla konuşmasını da beceremem...

— Haydi, haydi, sen de lüz-u-mundan fazla mahviyet gösteri-yorsun.

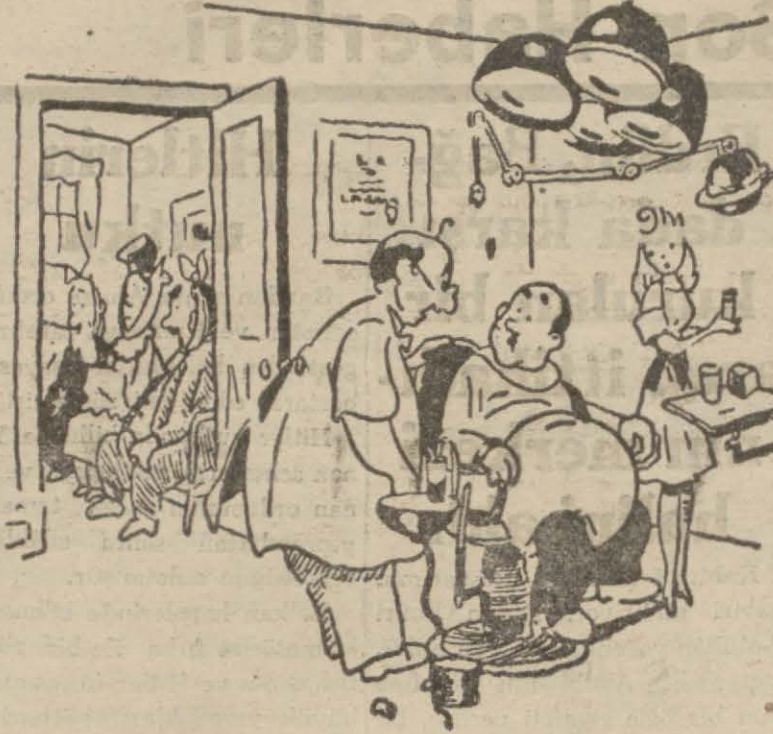
— Vallahi değil, madam, sizin de farkına vardığınız gibi, bu kü-çük âşiktir. Ben ise âşıkları ev-

liya, ve peygamberlere benzeti-rim, onun için onların huzurun-da konuşacağımı, söyleyeceğimi şaşırır durumum. Bu benim hiç te alışık olmadığım bir muâşe-ret meselesidir.

— Herhalde, bu küçük, bura-da sizin için saklı bulunmuyor.

— Ah madam, size kaç defa

Spor meraklısı Dişçi:



— Bana bak! Üç dişini söktüm. İnk bile demedin. Eğer şimdi kerpetene asılınca dehşetli bir feryat basmazsan kafanı kırarım. Salonda bekleyen hastalar korku p kaçmaldırlar. Çünkü... Maça gideceğim.

(Dün bir tertip sehvine kur ban gittiği için bu karikatürü bir daha neşre mecbur kaldık.

Sivas Haberleri

Sivasın Ulaş nahiye-sinde göçmenlere arazi veriliyor

Sivas (Hususi) — Yeniden U-laş nahiyesine iskân edilen 26 hane göçmenin bir an evvel müstahsil hale getirilmesi düşü-nülmüş, bu maksatla vilâyetin emri ile maliye, tapu, iskân, hu-susi muhasebe kâdrolarından teşekkül eden komisyon göç-menlere arazi tevziine başla-mıştır.

Belediye Meclisi içti-maları sona erdi

Sivas (Hususi) — Sivas be-le-diye meclisi nisan devresi içti-malarına nihayet vermiştir.

Bereket müjdeliyen yağmurlar

Sivas (Hususi) — İki üç gün-denberi Sivas ve çevresine bol ve feyizli yağmurlar yağmak-tadır. Civar köylüler bu yağ-murlardan çok memnundurlar.

Milli Şefin fotograf-ları merasimle şeref-yerine konuldu

Sivas (Hususi) — Milli Şe-fimiz İsmet İnönü'nün hediye etmiş oldukları fotoğrafları Sivas Halk Partisi solanunda mera-simle şeref yerine asılmıştır. Merasimde Sivas valisi Akif İyidoğan, Tüm komutanı Salim Özalp ve Halk Partisi idare he-yeti âzaları hazır bulunmuşlar-dr.

çişile konuşuyordu. Şimdi o çok mes'ut, çok bahtiyardı. Muratla sinemaya gittikleri geceden son-ra, bütün acı hatıralar hayatın dan silinmişti. Evet, çünkü o ge-ce Murat ona evlenmek teklifin-de bulunmuş, o da hiç tereddüt etmeden kabul etmişti.

Şimdi, onlar, birbirini çıldıra-sıya seven bir çift olmuşlardı ve.. araya bir de mini mini karışmış-tı.

Güzin GÜRMAN

Sabahki telgraflar

İtalyada dün Slovakyanın ilhakı kutluyor

Roma, 4 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Bütün akşam gazeteleri Lubli-ana vilâyetinin İtalyaya ilhakını selâmlamaktadırlar.

GIORNALE D'ITALIA gazetesi şunları yazıyor:

Sloven topraklarının mühim bir kısmı bu mıntakanın merke-zî Lubliana şehri ile beraber bu-günden itibaren İtalyan krallığı-nın ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Mez-kûr mıntakanın Alman hars ve nüfuzunun daha ziyade hâkim olduğu kısmı da Almanyaya ilhak edilecektir.

Bu gazete Slovenler meselesinin bu suretle halledilmesinin gayet tabii ve zaruri olduğunu da ilâ-ve etmektedir: Slovenler Cenup Slâvlarını teşkil eden dört mil-letten lisan ve an'âne itibarile ayrılmaktadırlar. Bu sebeple bunlar Slâvlarla birleşemezler.

di. Kezâlik yeni Hırvat devletile de birleşmelerine imkân yoktur. Esasen bu yeni devlet ırk baki-mından mütecanis bir kütleye dayanamayacağı terahî etmektedir. Slovenler nüfusça pek az ve top-rakça pek küçük bir memleket teşkil ettikleri için bunların ta-maları mevzuu bahis bile olamaz-dı. Bundan mada böyle bir dev-letin iktisadî bünyesi çok zayıf olacaktı ve yaşamasını imkânsız bir hale getirecekti. Diğer taraf-tan Slovenlerle Sırpalar arasında kı geçimsizliklerin önüne geçile-miyecek kadar şiddetli olduğu anlaşılmıştır.

Bütün bu sebeplere binaen Slovenlerin topraklarının merke-zî Lubliana ile beraber İtalyaya ilhakı, bu memleketin Avrupa-nın yeniden tanzimini çerçevesi da-hilinde millî hayatının teyidi ile iktisadî ve harsî inkişafını sü-ratle temin edecek bir hâdise ola-rak telâkki edilmektedir.

HER İŞ

3 renkli bir kapakla çıkan Her iş mec-muasını her pazar-tesî müvezzilerden aramayı unutmayınız. Aradığınız her yazıyı mecmuada bulabilirsiniz

Sahip ve Başmuharriri: NİZAMETTİN NAZİF

Nesriyat Direktörü: ŞÜKRÜ SARACOĞLU

Basıldığı yer: Ebuzziya Matbaası

ZAYI — Bitlis Ziraat Bankası'nın 515/10 No. ihbarsız tasarruf cüzdanımı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hük-mü yoktur. Mehmet Kaya

Sahip ve Başmuharriri: NİZAMETTİN NAZİF

Nesriyat Direktörü: ŞÜKRÜ SARACOĞLU

Basıldığı yer: Ebuzziya Matbaası

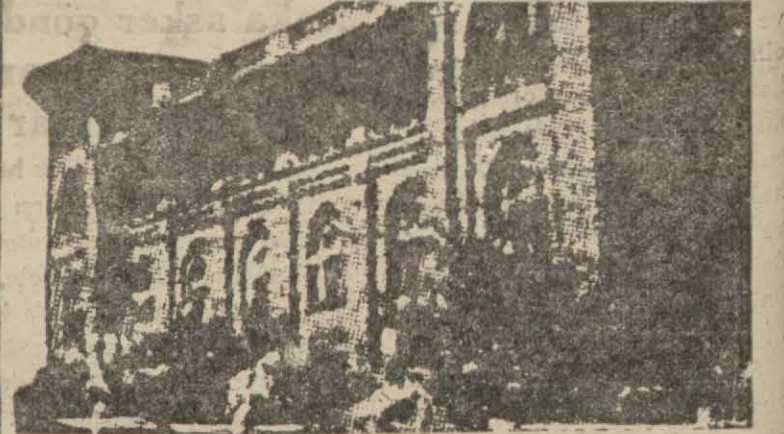
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası.

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve Ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 23.800 lira ikramiye veriyor



Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarda en az 50 lirası bulunanlara denede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki pl.na göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lr.	100 adet 50 Liralık 5.000 Lira
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lira-dan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faz-lasile verilecektir.

Kurallar senede 4 defa 11 Eylül, 11 Birincikanun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

TOPÇULAR

“Kazıklıbağ,,

İçkili ve Danslı Gazino

AÇILDI

Geçen sene müşterilerinden gördüğü rağbet üzerine, bu sene daha güzel bir şekilde tertip ve tezyin edilmiştir. Fiyat-lar geçen senekine nisbeten daha ehvendir.

Tabiatın güzelliği, gözünüzün görebil-diği kadar yeşillik ve ağaçlıklar ara-sında çok hoş bir vakit geçirebilece-ğinizi bir eğlenti yeridir.

Bugün: Müvezzilerden arayınız!

Resimli Çarşamba

Haftalık mecmua

Yahya Kemal ile bir saat - Yazan: Nizameddin Nazif

Ziya Şakir'in bir mühim yazısı:

Abdülhamid devrinden bir esrar.

Mahmut Yesari'nin yeni bir romanı: SEVGİNİN SUÇU

En Son Havadisın Romanı: 13



Bunu anlamıyor değilim. Her ne ise ben de fazla gevezelik ettim. Onlet ateşte, gideyim de getire-yim.

— Hay Allah razı olsun. İşte bu güzel haber, zira, açkıktan karnım zil çalıyor.

Yemek yediği müddetçe Sakız, hiç konuşmamıştı. Karnımı gü-zelce doyurduktan sonra meyva-lara el sürmüyerek piposunu dol-durdu. Madam Düşen bunu gö-rerek kahvesini getirip önüne koydu:

— Ah madam, size kaç defa

Çeviren: S. S.

söyledim. Benimle olduğunuz za-man masaya kahveyi bir değil, iki ve kadehi de çift koymalı-sınız, çünkü ne kahve, ne de fin, yalnızca içilmez.

Madam, gülerken Sakızın iste-diklerini yaptı. Şimdi Sakız ye-meğini bitirmiş gayet ağır olarak kahvesini içtikten sonra, konyak kadehini eline alıp madam Düşe-ne:

— Ah madam, size ne söyleye-ceğimi ve nasıl teşekkür edebi-

leceğimi bilmiyorum. Bu küçü-ğün can sıkıntısına bir nihayet vermek lâzım olduğu gibi öbür tarafta da günden güne sararıp solan ve her defasında da bir şeyi olmadığını söyleyen zavallı arkadaşımın bu canlar acısı ha-line bir nihayet vermek isterim amma korkuyorum. Ben bu işi amatör gibi değil bir profesyonel olarak üzerime aldım, eğer acele edersem yarıyolda kalmaktan korkuyorum. Halbuki ben işi so-nuna kadar, muvaffakiyetli bir şekilde götürmek istiyorum.

Her ikisi de sustu. Madam. Ha-fif bir rüzgâr, bahçedeki kuru yaprakları uçuşuyordu. Sakız, ö-nündeki konyasını içerek, pipo-sunu boşaltıp, tekrar doldurdu ve yaktı. Madam hitaben:

— Beni dinleyiniz. Kuvvetle ümit ediyorum ki, küçüklerin işi bu bir iki gün zarfında hallolun-muş olacaktır. Dün kendilerile

de, bunun fazla uzatılması tar-tarı değiller. Şimdi beklediği şey karşı taraftan ufak bir rekettir. Ondan sonra ben mut-laka bil taarruza geçeceğim ki bu meseleyi esasından hallederim.

Madam Düşen, Sakızı bütü-bir alâka ile dinliyordu. Kendi-sine:

— Yalnız, size ihtiyatlı olma-ğınızı tavsiye ederim. Her ne kadar kadınları sevmeyen iseniz de bu-lardan birinin sizinle fazla ka-dar olduğunu unutmayınız.

Bu alâkanın ise sizi korkutmayacağı ümit ederim.

Sakız, ağzından piposunu çık-a-rarak:

— Sen üzülmeye canım, mesele de korkulacak bir cihet yoktu-r. Zamanı yelince hepimiz mura-dımıza erişmiş olacağız. Şimdi sana bugünkü avımdan hisse-

(Devamı var)